

APEL
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

z dnia 29 września 2025 r.

w sprawie odrzucenia umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a państwami MERCOSUR

W imieniu samorządów z terenu województwa kujawsko-pomorskiego apelujemy do Parlamentu Europejskiego o odrzucenie planowanej umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a organizacją MERCOSUR (Wspólny Rynek Południa), zrzeszającą niektóre państwa Ameryki Południowej (Argentynę, Brazylię, Paragwaj i Urugwaj). 3 września br. Komisja Europejska poinformowała o zakończeniu negocjacji i przedstawieniu projektu tej umowy. Jej wejście w życie oznaczałoby otwarcie europejskiego rynku dla producentów żywności z Ameryki Południowej, a tym samym znaczące straty dla polskich rolników.

Polska jest jednym z czołowych na świecie, a piątym w Unii Europejskiej producentem żywności. Sektor rolno-spożywczy to między 5 a 7% polskiego PKB, a przetwórstwo spożywcze jest jedną z największych gałęzi naszego przemysłu. Unia Europejska dzięki dotychczasowej polityce jest samowystarczalna żywnościowo i produkuje nadwyżki. Takie kraje jak Brazylia są naszym bezpośrednim konkurentem, dlatego dopuszczenie dodatkowych, wielkoskalowych producentów z MERCOSUR na rynek europejski oznaczałoby straty dla polskich i europejskich rolników.

Dodatkowo porzucenie strategicznej autonomii żywnościowej, która przyświecała Wspólnocie od początku jej powstania, może stać się równie niebezpieczne dla gospodarek europejskich jak niedawne uzależnienie od rosyjskiego gazu i ropy. Produkcja żywności i samowystarczalność w tym zakresie jest kwestią bezpieczeństwa narodowego. O tym, jak istotne i kruche są światowe łańcuchy dostaw, przekonaliśmy się podczas pandemii COVID-19, kiedy to większość światowych gospodarek zahamowała z powodu ich przerwania.

Rozumiemy, że polityka handlowa Unii Europejskiej funkcjonuje w oparciu o model eksportowy. Produkując duże nadwyżki towarów, musimy je lokować na rynkach zagranicznych. Kraje organizacji MERCOSUR są potencjalnie atrakcyjnym kierunkiem, zwłaszcza dla przemysłów takich jak motoryzacyjny czy chemiczny. Są to jednak branże szczególnie istotne dla takich krajów jak Niemcy, podczas gdy my zobowiązani jesteśmy chronić interes Polski.

Proponowane limity zastrzeżone w umowie handlowej z państwami MERCOSUR nie zabezpieczają interesu rodzimych producentów. Fakt dopuszczenia nowych graczy na europejski rynek, który i tak jest już nasycony, otworzy im możliwość budowania kanałów dystrybucji i pozycji konkurencyjnej w Europie na przyszłość. Byłby to proces nieodwracalny, który zaważy nie tylko na przyszłości polskich rolników, ale także na jakości żywności dostępnej na rynku europejskim. Do Europy trafiłyby bowiem produkty o wiele tańsze, wytwarzane często bez poszanowania dla środowiska, zdrowia konsumentów czy dobrostanu zwierząt.

W naszym regionie rolnictwo i branża rolno-spożywcza stanowią ważny filar lokalnej gospodarki. Przemysł rolno-spożywczy generuje znaczącą część wartości dodanej przemysłu województwa. Otwarcie unijnego rynku na tańsze towary z MERCOSUR, wytwarzane w warunkach odbiegających od europejskich standardów środowiskowych i sanitarnych, zagroziłoby konkurencyjności tych podmiotów oraz stabilności dochodów rolników. Dodatkowo umowa przewiduje wzmożony handel m.in. mięsem, co stoi w sprzeczności z promowaną przez Unię Europejską polityką zrównoważonej konsumpcji.

Kujawsko-pomorskie rolnictwo opiera się na najwyższych standardach jakości i bezpieczeństwa, a szeroko rozumiane bezpieczeństwo żywnościowe jest dziś gwarancją niezależności zarówno Polski, jak i całej Unii Europejskiej, od państw trzecich i podmiotów gospodarczych.

Polski rząd w listopadzie 2024 roku przyjął uchwałę, w której wyraził sprzeciw wobec negocjacji umowy z MERCOSUR w obszarze rolnictwa. Analogiczne stanowisko – również przeciwne przyjęciu umowy w proponowanej wówczas formie – polski Sejm przegłosował jednogłośnie w lipcu bieżącego roku. Zgodnie z art. 23 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., podstawą ustroju rolnego państwa polskiego jest gospodarstwo rodzinne. W Polsce istnieją gospodarstwa, które funkcjonują od pokoleń. Dziś, wobec silnej presji rynkowej i niekorzystnej polityki unijnej, mogą stanąć w obliczu upadku.

W imieniu mieszkańców wsi, rolników i przedsiębiorców branży spożywczej Kujaw i Pomorza apelujemy o to, by w polityce rozwojowej Unii Europejskiej uwzględniać interes polskich i europejskich producentów żywności, a w szczególności zapewnić równą konkurencję dla regionów takich jak nasz. Podpisanie umowy UE–MERCOSUR w obecnym kształcie groziłoby utratą miejsc pracy, osłabieniem bezpieczeństwa żywnościowego i trwałą utratą potencjału produkcyjnego w naszym województwie.

Przewodnicząca Sejmiku

Elżbieta Piniewska

Otrzymują:

- 1) Prezydent RP;
- 2) Prezes Rady Ministrów;
- 3) Przewodnicząca Parlamentu Europejskiego;
- 4) Przewodnicząca Komisji Europejskiej;
- 5) Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Spraw Zagranicznych;
- 6) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- 7) Posłowie do Parlamentu Europejskiego z Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- 8) Przewodnicząca Europejskiego Komitetu Regionów.